

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ”

София 1618, бул. ”Монтевидео” 21, тел. (+359) 879 02 33 15, nsou151@abv.bg, web: www.nsousofia.org

---

Утвърждавам:
Росен Цветанов
Директор на НСУ „София”

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

2018-2019 Г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, носители на различни от нашите ценности, норми и традиции. Глобализацията създаде условия хората да пътуват и да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. Всичко това налага изграждането на нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за дефиниране на възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите и към самите себе си. Все по-често педагогическите специалисти в българското училище изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици, някои от които:

- са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- са жертва на тормоз и агресия;
- не владеят българския език на ниво, достатъчно за да се справят с учебните си задачи;
- имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изявени дарби и др.,

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Механизмът, чрез който те да бъдат включени ефективно, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото е приобщаващото образование. Приобщаването започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, в процеса на работата си с учениците, техните родители и обществото.

НСУ „София“ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В НСУ „София“ уязвимите групи ученици се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. В нашето училище се създават условия за

достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

1. Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Осигуряване на обща подкрепа по етапи /начален, прогимназиален, гимназиален/	Учителите разпознават деца с различни възможности- напредващи или изоставащи и изготвят план за дейности, според потребностите им	В рамките на бюджета на училището	До 3 месеца от началото на учебната година	Деца с изготвени планове за дейности	Деца с допълнително обучение по предмети; Деца посещаващи допълнителни консултации по предмети извън часовете; Логопедична работа; Диференциран подход на обучение	Класни ръководители, главни учители.....

2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученици със специални образователни потребности

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
2.1. Осигуряване на равен достъп за деца със СОП	Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на детето/ученика ; Назначаване на екип на детето	В рамките на бюджета на училището „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие”	Учебната 2017/2018 година	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Изготвени толкова на брой планове за подкрепа за личностно развитие, колкото са учениците със СОП	Координатор – зам. директор УД, главен учител или др. пед. специалист
	Осигуряване на специалисти, които да се	В рамките на бюджета на	Учебната 2016/2017	Осигурена обща и	Създадени толкова на брой екипи за	Координатор – зам.

	включат в екипите за подкрепа на личностното развитие	училището; Проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие”	година	допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците	подкрепа на личностното развитие колкото са и учениците със СОП	директор УД, главен учител или др. пед. Специалист
	Осигуряване на специалист в училището, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2017/2018 година	Координирана дейност на екипите за подкрепа на личностно развитие и ефективност на прилаганите методи и подходи за обучение	Осигурен координатор в училището	Координатор
1. Работа с нагласи и отношения	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Организиране на „Академия за родители“ . ✓ Организиране на „Дни на отворените врати”; ✓ Провеждане на тренинги за изграждане на умения за толерантно общуване; ✓ Участие в екипни обсъждания/ срещи; ✓ Супервизии с външни специалисти на екипите работещи с децата. 	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2017/2018 година	Позитивен психоклимат и приемане на „различието”	Осигурен позитивен психоклимат в училище	Координатор

2.2. Осигуряване на равен достъп до образование на ученици в риск						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Създаване на менторска програма „Връстници обучават връстници“	Осигуряване на стабилна връзка между дете с изявени дарби и дете, чиито майчин език не е българския	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2017/2018 година	Повишено ниво на познания по учебните предмети у детето, чиито майчин език не е българския; Повишени умения за толерантно общуване	Повишен успех в училище; Създаден положителен микроклимат в класа, с цел приемственост	Психолог/ пед. съветник
	Осигуряване на занимания по интереси и часове за овладяване на българския език от учениците от малцинствени групи	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2017/2018 година	Повишено ниво на владеене на български език	Повишено ниво на владеене на български език	
2.3. Детско участие						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Създаване на клубове по интереси в различните етапи на обучение	Групиране на децата по интереси; Създаване на връзки-„дете помага на дете“	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2017/2018 година	Умения за работа в екип; Усъвършенстване на силните страни по	Създаване и функциониране на клубовете; Посещаемост на	Класен ръководител/ друг педагогически специалист

				интереси на децата;	клубовете;	
2.4. Здравна грижа						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Грижа за здравето-физическо, психическо и социално благополучие;	Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на децата/ учениците; Провеждане на групови програми, съобразена с възрастовите специфики на децата/ учениците;	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2017/2018 година	Безопасен и здравословен начин на живот	Информираност; Повишаване личната хигиена; Спазване култура на хранене; Повишаване сексуалната информираност на учениците	Директор/ зам. директор
2.5 Спорт и занимания						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Активно включване на деца от уязвимите групи в спортни училищни и извънучилищни мероприятия, състезания и турнири	Организиране на спортен празник в училище; Насочване на децата към спортни клубове; Даване шанс за положителна изява в различни спортни	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2017/2018 година	Подобряване физическата активност на децата; Повишаване мотивацията и самооценката за справяне на	Участие в различни спортни дисциплини;	Координатор – зам. директор УД, главен учител или др. пед. специалист

	дисциплини; Поощрение с награди			децата		
2.6. Позитивен психологически климат						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Превенция на насилието и проблемното поведение; 2. Психологическа подкрепа	Прилагането на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда Системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2017/2018 година	Подобрена физическата среда в училище; Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливото поведение	Подобрени нагласи към ученето, които намаляват съревнователния елемент между учениците за сметка на екипната работа	Психолог/ пед. съветник

Програмата за предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи за 2018/2019 учебна година е приета на заседание на Педагогическия съвет - протокол № 6/02.07.2018г. и е утвърден със заповед № РД-12-324/07.09.2018г. на директора на училището .